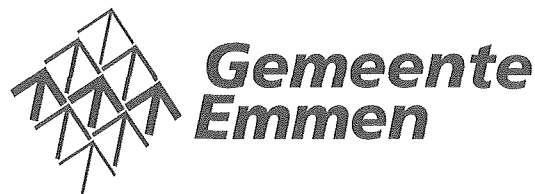

Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 685599

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. www.emmen.nl

Aan de raad van de gemeente Emmen
Postbus 30.001
7800 RA EMMEN

Programma Wet Werken naar Vermogen

ons kenmerk
12.325116

uw kenmerk

bijlage

behandeld door
W. Ravenshorst

Datum
19 april 2012

telefoon
(0591) 68 53 73

fax
(0591)685599

Onderwerp
Vragen transitieplan EMCO-groep

Geachte leden van de raad,

Op 10 april jl. heeft wethouder Jumelet in de commissie Samenleving met uw raad gesproken over het transitieplan van de EMCO-groep. Naar aanleiding daarvan is conform de gemaakte afspraak het dictum van het raadsbesluit aangepast. We leggen uw raad in het herziene besluit voor om "kennis te nemen" van het transitieplan. Daarmee geven we aan dat uw raad de mogelijkheid heeft om op onderdelen nog nadere besluiten te nemen.

In de commissie hebben verschillende partijen een groot aantal vragen over en naar aanleiding van dit plan gesteld. In deze brief wil het college ingaan op deze vragen. Omdat er sprake was van overlap van vragen van de verschillende fracties en omdat het om duidelijk te onderscheiden thema's ging, hebben we uw vragen geclusterd en zullen we deze per thema beantwoorden.

Voordat we met de beantwoording beginnen hechten we eraan te melden dat het herstructureringsplan onderdeel is van de ontwikkelingen rondom de invoering van de Wet werken naar vermogen en de bijbehorende bezuinigingen. Maatregelen ter herstructurering zijn noodzakelijk omdat anders de tekorten bij de uitvoering van de Wsw (als gevolg van de verminderde bijdrage van het Rijk) te hoog worden.

De huidige Wsw

Uw raad heeft een aantal vragen gesteld over de positie van mensen die nu geïndiceerd zijn voor de Wsw, over de gevolgen van de veranderingen in de Wet en over de gevolgen van het transitieplan.

Tempo van de afbouw

Het aantal Wsw-ers neemt af volgens natuurlijk verloop. Onze ervaring is dat gemiddeld 4 tot 5% van de mensen met een Wsw-dienstbetrekking uitstroomt. In de wet wordt geregeld dat voor elke 3 personen die uitstromen er één persoon kan instromen. Jaarlijks is er dus een instroom mogelijk van 15-20 personen. In de meeste gevallen gaat dat om mensen die zijn

aangewezen op werk binnen een beschutte omgeving. Naar verwachting is de afbouw tot 1/3 deel van het huidige aantal gerealiseerd rond 2050.

Positie huidige Wsw-ers

Wsw-ers houden hun rechten. In ons transitieplan verlangen wij van mensen wel nadrukkelijker om (waar dat kan) mee te werken aan een detachering. Voor mensen op de wachtlijst van de Wsw is de positie onzeker. Het grootste deel van deze groep (op de wachtlijst vóór 15 mei 2011) behoudt haar rechten, maar de vraag is wat deze nog waard zijn. Er komen immers jaarlijks nog slechts 15-20 plekken beschikbaar terwijl er bijna 400 mensen op de wachtlijst staan. Hoe we als gemeente omgaan met de wachtlijst (wie mag wanneer en onder welke voorwaarde instromen) mogen wij zelf bepalen. Dit regelen we in de verordening die op grond van de Wet werken naar vermogen (Wwnv) moet worden gemaakt.

Informereren huidige Wsw-ers en OR

We zullen Wsw-ers informeren over de gevolgen van de Wet zodra we helderheid hebben over de definitieve inhoud van de wet, de budgetten en de (mogelijke) keuzes die de gemeente maakt. Op dit moment is dat nog niet mogelijk. Het informeren van de OR vindt plaats door de directie van de EMCO-groep. Overigens is de OR in de afgelopen periode door de directie van de EMCO-groep op de hoogte gehouden van de richting van de maatregelen in het transitieplan en de startnotitie. Zodra er sprake is van personele consequenties zal de directie van de EMCO aan de ondernemingsraad om advies vragen.

Ruimte in wetgeving en maatregelen

U heeft gevraagd naar de mogelijkheden dat er als gevolg van veranderingen in wetgeving nog wijzigingen in de plannen moeten worden doorgevoerd. Wij verwachten dat dat niet het geval is. Op 26 april zullen we hier overigens definitief duidelijkheid over hebben: de stemmingen over de wet vinden op 24 april plaats. Daarnaast heeft u gevraagd naar ruimte die uw raad nog heeft bij de invulling van maatregelen.

Keuzes in uitvoering Werken naar vermogen

De Wwnv geeft de gemeente de ruimte om op een aantal onderdelen nadere keuzes te maken. Deze keuzes moeten in de meeste gevallen worden vertaald naar verordeningen. Zo moeten we in één of meerdere verordeningen aangeven welke regels wij stellen ten aanzien van:

1. *De inzet van middelen voor personen met een beperking*

Met de komst van de Wwnv, komt een aantal mensen niet meer in aanmerking voor de Wsw of de Wajong. Dit gaat in vrijwel alle gevallen om mensen met een beperking en/of arbeidshandicap. Ook binnen de huidige Wwb is deze doelgroep aanwezig. In een verordening moet uw raad vastleggen voor wie u welke middelen in wilt zetten. Er moet daarbij dus expliciet aandacht worden besteed aan mensen met een beperking (met en zonder uitkering).

2. *De inzet van instrumenten voor personen met een beperking*

Voor deze doelgroep zijn verschillende instrumenten beschikbaar. Het gaat bijvoorbeeld om:

- Loondispensatie (werkgevers ontheffing geven voor betalen minimumloon)
- No risk polissen (polis die risico op ziekte verzekert)
- Werknemersvoorzieningen (voorzieningen voor mensen met een specifieke handicap, bijvoorbeeld een doventolk of een aangepaste computer).

In de verordening leggen we vast welke instrumenten onder welke voorwaarde kunnen worden ingezet.

3. *De inzet van beschut werk*

De Wsw (en de doelgroep voor de Wsw) wordt ingeperkt. Deze voorziening is straks alleen nog beschikbaar voor mensen die vanwege een beperking zijn aangewezen op werk binnen een beschutte omgeving. De indicatie wordt uitgevoerd door het UWV. In

een verordening leggen we vast wie uit deze doelgroep op welk moment onder welke voorwaarden voor beschut werk in aanmerking komt.

Dat betekent dat keuzes op bovengenoemde thema's vóór 1 januari 2013 aan de raad worden voorgelegd. Naar verwachting gebeurt dit in het najaar 2012.

Keuzes in de maatregelen van het transitieplan

Als college zijn we voornemens om de maatregelen in het plan daadwerkelijk tot uitvoer te brengen zodra het plan door het Ministerie wordt geaccordeerd. Dat betekent dat:

- ✦ We gaan onderzoeken hoe een nieuwe uitvoeringsorganisatie Werken naar vermogen er uit zal zien. We gaan er daarbij (samen met Borger-Odoorn en Coevorden) van uit dat er één organisatie(onderdeel) beschut werk komt, waarin de gemeenten samenwerken en één organisatie(onderdeel) waarin arbeidsontwikkeling voorop staat en waarin Emmen de sturing heeft. We zijn daarbij voornemens om de huidige gemeenschappelijke regeling voor het beschut werk in stand te houden. Aan de arbeidsvoorwaarden van de mensen met een vaste Wsw-dienstbetrekking verandert er overigens niets. Het spreekt vanzelf dat voorafgaand aan definitieve besluitvorming op dit onderdeel de drie gemeenteraden worden betrokken, conform de toezegging die we uw raad eerder hebben gedaan. Op korte termijn kunt u een brief met betrekking tot de besluitvorming over de gemeenschappelijke regeling tegemoet zien. Hierin wordt overigens nog geen definitief besluit voorgelegd.
- ✦ We de huidige Wsw-ers in kaart brengen en onderzoeken of zij in staat zijn om gedetacheerd te worden. Ter ondersteuning zorgen we voor een actieve werkgeversbenadering waarin we afspraken maken met bedrijven en alternatieve manieren zoeken om mensen bij bedrijven aan de slag te krijgen (bijvoorbeeld via jobcarving). Bij deze aanpak sluiten we vanzelfsprekend aan bij bestaande initiatieven en kunnen ook andere groepen werkzoekenden profiteren van deze extra inzet.
- ✦ De EMCO-groep overgaat tot sluiting van de bouw en aanpassing van tuinbouwactiviteiten. In het plan hebben we aangegeven waarom deze aanpassingen aan het portfolio van EMCO-groep wenselijk en noodzakelijk zijn.
- ✦ We gaan onderzoeken in hoeverre we vormen van beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding kunnen combineren. Voor een deel gaat het om gelijksoortige doelgroepen en gelijksoortige activiteiten. We willen bekijken in hoeverre combinaties tot een aantrekkelijk aanbod en een goedkopere uitvoering kunnen leiden. Dit thema hebben we overigens ook al benoemd in de WMO-nota. Uitkomsten van het onderzoek worden voorafgaand aan definitieve besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Bundeling van activiteiten kan in de toekomst ook leiden tot bundeling van budgetten. Wanneer dat plaatsvindt, blijven we vanzelfsprekend inzichtelijk maken welke middelen waarvoor worden ingezet. Overigens geldt dat het participatiebudget (Wsw en re-integratie) ook in de toekomst apart aan het Rijk verantwoord moet worden.

Kosten van de maatregelen

Uw raad heeft een aantal vragen gesteld over het realiteitsgehalte van een aantal kostenposten. Voordat we hier verder op ingaan willen we eerst aangeven dat de aanvraag alleen betrekking mag hebben op kosten van herstructureringsmaatregelen. De keuze voor de vorming van een breed werkleerbedrijf betekent dat het huidige EMCO-bedrijf een belangrijke basis vormt voor de toekomstige uitvoeringsorganisatie. Zij blijft voor een belangrijk deel dus in stand. Daarnaast is EMCO in de afgelopen jaren al fors geherstructureerd. We hebben voor een belangrijk deel dus al een goed en goedkoop Wsw-bedrijf. Tenslotte mogen de kosten geen betrekking hebben op de herstructurering van een brede uitvoeringsorganisatie Werken naar vermogen. Dat betekent dat we de middelen bijvoorbeeld niet kunnen inzetten voor een integratie van onderdelen van Emco en gemeente (Werk & Participatie).

De kosten van de gepresenteerde maatregelen lijken in sommige gevallen hoog. Aan deze berekeningen liggen wel reële aannames ten grondslag. Zo is bij de berekening van de projectleider uitgegaan van inhuur van externe deskundigheid. Bij de kosten voor afvloeiing van ambtelijk personeel is rekening gehouden met de maximale wachtgeld- en re-integratieperiode en dus met het duurste scenario.

Deze schatting is mede ingegeven door het feit dat het in de praktijk gaat om relatief oudere medewerkers met een lang arbeidsverleden bij de EMCO-groep. Daar waar uitvoering in de komende periode goedkoper kan, doen we dat natuurlijk ook. We kunnen de vrijkomende middelen vervolgens voor andere maatregelen inzetten. Hieraan moeten we dan in de voortgangsrapportages die we jaarlijks voor het Rijk moeten opstellen, aandacht besteden. Alternatieve maatregelen moeten wel passen binnen de kaders van de aanvraag. Wij houden uw raad op de hoogte van de uitgaven die we in het kader van dit plan doen. Overigens willen we er u op wijzen dat de kosten van planvorming en implementatie voor een belangrijk deel betrekking hebben op middelen die worden ingezet ter dekking van de cofinanciering. Daarmee wordt het benodigde extra bedrag uit algemene middelen beperkt.

Realistische maatregelen?

U heeft vragen gesteld over het realiteitsgehalte van onze ambitie om méér mensen te detacheren. Het is juist dat in het verleden het aantal detacheringen is teruggebracht omdat de opbrengst van het inzetten binnen de eigen organisatie financieel gunstiger was. Met de EMCO-groep hebben we in de afgelopen periode getracht een reële inschatting te maken van de kans om toch een aantal mensen te detacheren en tegelijkertijd de kosten naar beneden te brengen. We zijn tot de conclusie gekomen dat dat kan, zij het in beperkte mate. In totaal worden er de komende drie jaar 130 mensen extra gedetacheerd.

Met dit plan hebben we recht willen doen aan de opgave waar wij voor staan (meer mensen met een beperking in het bedrijfsleven aan de slag), aan de positie van de huidige EMCO-groep (een goed en goedkoop werkend Sw-bedrijf dat ook iets kan betekenen voor andere groepen werkzoekenden) en aan de omgeving waarin wij opereren (beperkte opnamecapaciteit op de arbeidsmarkt en de instroom van andere doelgroepen).

Resultaten TDC (uitstroom WWB-ers)

De uitstroom naar regulier werk bedroeg over de periode van 22 maart 2011 tot 1 februari 2012 177 personen. Dit betrof 17 mensen uit de gemeente Borger-Odoorn en 160 mensen uit de gemeente Emmen.

Tot slot: andere Sw-bedrijven

Met uw raad hebben wij het plan van de EMCO-groep besproken. Er is echter ook een beperkte groep Sw-medewerkers die bij andere SW-bedrijven aan het werk is. Voor deze groep ontvangen we alleen middelen uit het fonds wanneer wij deelnemen aan de plannen van andere Sw-bedrijven. Uiteraard doen we dat. Het omgekeerde geldt overigens ook. Van andere gemeenten met Sw-medewerkers bij de EMCO-groep vragen we om deel te nemen aan ons plan. De aantallen vallen globaal tegen elkaar weg.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
de gemeentesecretaris,

A.J. Mewe

de burgemeester,

C. Bfj